چرایی و چیستی «مکتب مقاومت امام و رهبری»

مهدی امامقلی

> راه چاره در مقابل آرایش جنگی دشمن را باید در گزاره مهمی جستجو کرد که رهبر معظم انقلاب در سه سخنرانی بسیار مهم و راهبردی خود در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری (۲۳ اسفند ۹۷)، دیدار مسئولان نظام (۲۴ اردیبهشت ۹۸) و مراسم سی‌امین سالگرد رحلت امام خمینی (ره) در ۱۴ خردادماه جاری مطرح کردند و آن گزاره، «مبارزه و مقاومت» تا «رسیدن به نقطه بازدارندگی» است.
> ***
> مقام معظم رهبری در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری در تاریخ ۲۳ اسفند ۹۷، با طرح ۱۱ دوگانه در مواجهه با دشمن، بر مواجهه فعّال، ابتکاری، امیدوارانه، دلیرانه، حزم و تدبیر، نگاه توأمان تهدیدنگر و فرصت‌نگر، شناخت واقعیت‌های میدان، کنترل احساسات، رعایت ضوابط و حدود شرعی، بهره‌گیری از تجربه‌ها و متهم نکردن یکدیگر تأکید کردند.

رفتارهای سیاسی نظام سلطه در مواجهه با ایران و به‌ویژه راه‌اندازی موج جدیدی از تحریم‌ها، چالش‌ها و منازعات دیپلماتیک در یک سال گذشته، حاکی از آن است که آنها اکنون و بیش از گذشته با طراحی سناریوی نخ‌نمای «فشار حداکثری» و به قول رهبر معظم انقلاب با «آرایش جنگی» در پی محدود کردن، تضعیف و در صورت امکان شکست نظام جمهوری اسلامی ایران برآمده‌اند.

اتخاذ مواضع تهاجمی و تهدیدآمیز و اتهامات تروریستی و ضدحقوق بشری علیه ایران، تأکید بر لزوم تغییر رفتار جمهوری اسلامی، تلاش برای تقویت مناسبات خود با ایادی منطقه‌ای و به خط کردن آنان علیه ایران، وارد آوردن فشار به عراق و سوریه برای کاهش مناسبات با ایران، تقویت مناسبات با کشورهای اروپایی برای قرار گرفتن در کارزار تحریم و کاهش همکاری‌های اقتصادی و تجاری با ایران، تشدید تحریم‌های نفتی و عدم تمدید معافیت خرید نفت از جمهوری اسلامی برای دیگر کشورها و ارعاب با آرایش جنگی و القای حمله نظامی از سکانس‌های این سناریوی سوخته است که آمریکایی‌ها کارگردانی آن را برعهده دارند.

و این‌همه در حالی است که خود غربی‌ها همواره بر عدم سازش‌پذیری حاکمیت نظام جمهوری اسلامی اعتراف کرده‌اند؛ چند روز پیش بود که «جان برنان» که از ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷ رئیس‌آژانس اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) بوده، در یک مصاحبه مواضع ترامپ در قبال ایران را «بسیار احمقانه» خواند و به او درباره فرهنگ مقاومت ایرانی‌ها هشدار داد و گفت: «ایران اهل مقاومت است و تسلیم نمی‌شود».

اقدامات آمریکا در قبال ایران در یک سال گذشته

دولت آمریکا که سودای برانداختن شجره طیبه انقلاب اسلامی در جهان اسلام را در سر می‌پروراند در ادامه اقدامات یک‌سال گذشته خود علیه جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۷ خردادماه جاری، تحریم‌های جدیدی علیه بخش پتروشیمی ایران اعمال کرد. می‌دانید چرا؟ دلیل آن را باید در روایت رهبر معظم انقلاب جست و دقیق شد که «وقتی دشمن به شما زور می‌گوید، اگر شما یک قدم به عقب برداشتید، او جلو می‌آید.» به مهم‌ترین اقدامات آمریکا در یک سال گذشته توجه کنید که گواه بر این ادعاست:

۱. اعلام تصمیم آمریکا و خروج آمریکا از برجام (۱۸ اردیبهشت ۹۷)
۲. تعیین ۱۲ شرط ناممکن برای مذاکره با ایران (۳۱ اردیبهشت ۹۷)
۳. تحریم‌های طلا، فلزات گران‌بها، دلار و خودروسازی (۱۶ مرداد ۹۷)
۴. تشکیل گروه اقدام علیه ایران (۲۵ مرداد ۹۷)
۵. تحریم بخش انرژی و اعلام تمدید برخی معافیت‌ها (۱۳ آبان ۹۷)
۶. تمدید وضعیت اضطراری ملی آمریکا در رابطه با ایران (۱۷ آبان ۹۷)
۷. گنجاندن نام سپاه پاسداران در فهرست سازمان‌های تروریستی خارجی (۲۶ فروردین ۹۸)
۸. اعلام لغو معافیت تحریم نفت ایران برای تمامی کشورها (۴ اردیبهشت۹۸)
۹. تحریم صادرات آب‌سنگین و اورانیوم ایران (۱۴ اردیبهشت ۹۸)
۱۰. ارعاب با آرایش جنگی و القای حمله نظامی/اعزام ناو آبراهام لینکلن و بمب‌افکن‌های بی۵۲ به خلیج‌فارس (هفته دوم تا هفته چهارم اردیبهشت ۹۸)
۱۱. تأکید دوباره بر پابرجایی ۱۲ شرط پمپئو برای مذاکره با ایران (۸ خرداد ۹۸)
۱۲. تهدید کشورهای طرف معامله با ایران (۱۱ خرداد ۹۸)
۱۳. تحریم‌های جدید علیه بخش پتروشیمی ایران (۱۷ خرداد ۹۷)

واضح است که همه موارد فوق تنها به خاطر این است که دیپلمات‌های موسوم به «باند نیویورکی‌ها» که همواره در بر اندام دیپلماسی کشور تن‌پوش سازش می‌بافند به همراه عده‌ای از مدعیان اصلاحات، هرازگاهی و در گوشه و کنار از مذاکره با آمریکا سخن گفتند و هرازگاهی هم از لزوم مذاکره با اروپایی‌ها؛ و این‌همه در حالی است که چند روز پیش رؤسای جمهور آمریکا و فرانسه در کنفرانس خبری مشترک تصریح کردند دو کشور «اهداف راهبردی یکسانی» در قبال ایران دارند.

> دیپلمات‌های موسوم به «باند نیویورکی‌ها» به همراه عده‌ای از مدعیان اصلاحات، هرازگاهی از مذاکره با آمریکا سخن گفتند و هرازگاهی هم از لزوم مذاکره با اروپایی‌ها؛ در حالی که چند روز پیش رؤسای جمهور آمریکا و فرانسه در کنفرانس خبری مشترک تصریح کردند دو کشور «اهداف راهبردی یکسانی» در قبال ایران دارند.

محورهای آرایش جنگی دشمن علیه ایران

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار معلمان و فرهنگیان سراسر کشور در تاریخ ۹۸/۲/۱۱ به آرایش جنگی دشمن و تهاجم آنان در زمینه‌های اقتصادی، سیاسی، نفوذ اطلاعاتی و ضربه زدن به‌وسیله فضای مجازی اشاره کردند و فرمودند: «آمریکا و صهیونیزم در همه ابعاد در حال برنامه‌ریزی و اقدام هستند.»

افزون بر این، معظم‌له در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری در تاریخ ۹۷/۶/۱۵ فرمودند: «دشمن یک جنگ اقتصادی همه‌جانبه‌ای را علیه ما شروع کرده... لکن یک جنگ دیگری هم هست که از آن جنگ، خیلی اوقات غفلت داریم... آن جنگ، جنگ رسانه‌ای، جنگ فضاسازی عمومی، جنگ تبلیغاتی است.»

بر مبنای همین واقعیت است که بررسی رفتار آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها و ایادی منطقه‌ای آنها در قبال ایران نشان می‌دهد که جبهه استکبار با محورهای زیر در تکاپوی آرایش جنگی علیه جمهوری اسلامی است:

۱. افزایش فشار اقتصادی بر ایران از طریق تحریم‌ها
۲. هجمه تبلیغاتی و رسانه‌ای علیه جمهوری اسلامی
۳. استمرار تهدید و راهبرد فشار حداکثری برای انزوای ایران
۴. ایجاد مانع در عمق راهبردی و نفوذ منطقه‌ای ایران
۵. اختلاف‌افکنی در داخل
۶. ایجاد محدودیت‌های برجامی
۷. ایجاد محدودیت در توان موشکی و دفاعی جمهوری اسلامی
۸. حفظ همیشگی ساختار تحریم‌ها
۹. حفظ هژمونی اقتصادی

راه چاره؛ «مقاومت تا رسیدن به نقطه بازدارندگی»

حال سوال اساسی که متبادر ذهن می‌شود، این است که در مقابل چنین دشمن و چنان آرایش جنگی چه باید کرد؟ و پاسخ این سؤال را باید در گزاره مهمی جستجو کرد که رهبر معظم انقلاب در سه سخنرانی بسیار مهم و راهبردی خود در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری (۲۳ اسفند ۹۷)، دیدار مسئولان نظام (۲۴ اردیبهشت ۹۸) و در مراسم سی‌امین سالگرد رحلت امام خمینی(رحمه‌الله) در ۱۴ خردادماه سال جاری مطرح کردند و آن گزاره، «مبارزه و مقاومت» تا «رسیدن به نقطه بازدارندگی» است.

> رهبر معظم انقلاب تصریح کردند: «هدف مقاومت عبارت است از رسیدن به نقطه بازدارندگی. هم در اقتصاد، هم در مسائل سیاسی کشور، هم در مسائل اجتماعی، هم در مسائل نظامی باید به نقطه‌ای برسیم که این نقطه بازدارنده باشد، یعنی بتواند جوری خود را نشان بدهد که دشمن را از تعرّض به ملّت ایران در همه زمینه‌ها منصرف کند.

پس از گذشت دو هفته از اعزام ناو آبراهام لینکلن و بمب‌افکن‌های بی۵۲ آمریکا به خلیج‌فارس بود که رهبر معظم انقلاب در دیدار رمضانی با مسئولان نظام (۹۸/۲/۲۴) تأکید کردند: «در مواجهه با دشمن شعار جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی، مقاومت است.»

معظم‌له همچنین در بیاناتشان در مراسم سی‌امین سالگرد رحلت امام خمینی (رحمه‌الله) در ۱۴ خرداد جاری، از «دکترین مقاومت امام خمینی (ره)» سخن گفتند و مبانی مقاومت در اندیشه حضرت امام را تبیین کرده و فرمودند: «ایستادگی و مقاومت کردن در مقابل زیاده‌خواهی دشمن و زورگیری دشمن و باج‌خواهی دشمن، راه جلوگیری از پیش آمدنِ او است؛ پس صرفه با مقاومت است.»

بسیار جای تأمل دارد که بینش و منش رهبر معظم انقلاب، ادامه و استمرار همان روش و رویکردی است که امام خمینی(ره) در برابر تهدیدهای آمریکا اتخاذ می‌فرمودند:

- «[می‌گویند] اگر چنانچه آمریکا بخواهد دخالت نظامی بکند ما چه خواهیم کرد، اصلاً این «اگر»ش را هم نباید بگویند... مگر آمریکا می‌تواند دخالت نظامی در این مملکت بکند؟... غلط می‌کند دخالت نظامی بکند... آمریکا هیچ غلطی نمی‌تواند بکند... نترسید، نترسانید.»
- «مردم را در صحنه حاضر نگه دارید... آنان را در مقابل شیاطین مجهز کنید...گرانی و کمبود هست، ولی باید به خاطر اسلام مقاومت کرد»
- «می‌توانیم مقاومت کنیم... کارتر در ریاست‌جمهورشان راجع به این قضیه ایران شکست خواهند خورد و باید تجدیدنظر بکنند»
- «باید محکم بایستیم و خودمان را برای مقابله با مشکلات احتمالی آینده مهیا کنیم... توقع این را نداشته باشیم که هرچه می‌خواهیم، در خانه ما حاضر باشد»
- «می‌خواهند ایران را به سازش و تسلیم بکشند... از سختی‌ها نباید هراس داشته باشیم. آیا پیغمبر اکرم در مقابل سختی‌ها عقب‌نشینی کردند؟ آیا حاضر به تسلیم و سازش شدند؟... باید بایستیم، باید مقاومت کنیم»
- «امروز روز مقاومت است... بر صدام و آمریکا و استکبار غرب سیلی زنید» و «در برابر دولت آمریکا با همه قدرتش مقاومت می‌کنیم و از هیچ قدرتی نمی‌ترسیم»

چرا «مقاومت» جواب می‌دهد؟

سؤال دیگری که پاسخ به آن، ورق نوع مواجهه با آمریکا را برمی‌گرداند و امیدهای بسیاری را برمی‌انگیزد این است که آیا گزینه «مقاومت» در برابر نظام سلطه، نتیجه می‌دهد؟ برای پاسخ به این سؤال مهم باید نکاتی چون «تجربه مقاومت ۴۰ ساله ایران در برابر تحریم‌ها»، «بدعهدی‌های تاریخی آمریکا نسبت به ایران»، «استفاده از تجربه سایر کشورها»، «پیروزی‌های جبهه مقاومت در برابر نظام سلطه» و «وضعیت ضعیف و شکننده آمریکا» که در پی می‌آید را مطمح‌نظر قرار داد:

یک) تجربه مقاومت ۴۰ ساله ایران در برابر تحریم‌ها

تجربه مقاومت ۴۰ ساله ایران در برابر تحریم‌ها نشان از این حقیقت محض دارد که ملت ایران در خنثی‌سازی تحریم‌های اقتصادی، فعال و آب‌دیده است و تحریم‌ها نمی‌تواند مسیر پیشرفت و بالندگی جمهوری اسلامی را ناهموار کند.

دو) بدعهدی‌های تاریخی آمریکا نسبت به ایران

- از ۱. قرارداد الجزایر در سال ۱۹۸۱ گرفته تا ۲. کمک دولت وقت به آزادی گروگان‌های آمریکایی در لبنان، ۳. همکاری دولت وقت با آمریکا در جنگ علیه تروریسم و سلطه طالبان بر افغانستان و ۴. همکاری نیروهای عراقی متحد ایران با آمریکا بعد از سقوط صدام، ۵. سیاست تنش‌زدایی دولت وقت و محور شرارت خواندن ایران توسط بوش پسر و ۶. توافق برجام که همگی مواردی از این حسن نیت‌های ایران و بدعهدی‌های آمریکاست.

- از دیگر موارد تاریخی می‌توان به ساماندهی کودتای ۱۹۵۳ علیه مصدق، حمایت از دیکتاتوری شاه، اعمال سیاست تغییر رژیم در ایران، حمایت از تجاوز صدام، حمایت از به‌کارگیری سلاح شیمیایی علیه ایران، ساقط کردن هواپیمای مسافری و کشتن ۲۹۰ ایرانی، جنگ سیاسی، اقتصادی و اطلاعاتی در چند دهه گذشته، رفتار دوگانه در موضوع هسته‌ای با تحریم ایران و برقراری روابط استراتژیک با اسراییل و پاکستان و هند که هم معاهده ان‌پی‌تی را نپذیرفته و هم بمب هسته‌ای ساخته‌اند و حمایت از رژیم‌های فاسد و دیکتاتور در منطقه و ... اشاره کرد.

سه) استفاده از تجربه سایر کشورها

بررسی الگوی رفتاری آمریکا در مواجهه با ایران و نیز با برخی از کشورها به‌ویژه لیبی، عراق، مصر و کره شمالی و یا ملت مظلوم فلسطین حاکی از آن است که آمریکایی‌ها هرگز به تعهدات خود عمل نکرده و نخواهد کرد. در یادداشتی که پیش‌ازاین تحت عنوان «بن‌بست سیاست تنش‌زدایی» در کیهان منتشر شد، به این موارد اشاره کردیم.

۱) لیبی- در پرونده هسته‌ای لیبی، معمر قذافی، تمامی برنامه هسته‌ای کشور خود را در ازای برداشتن تحریم‌ها از میان برد. غربی‌های عهدشکن با ترفند مذاکره توانسته بودند قذافی را خلع سلاح کرده و موشک‌هایی با برد بیش از ۳۰۰ کیلومتر را از لیبی خارج کنند تا هیچ‌یک از کشورهای عضو ناتو در تیررس موشک‌های لیبی قرار نگیرند!

۲) عراق- سناریوی فوق، کم‌وبیش در عراق هم تکرار شد. در مورد عراق، دولت بوش خبرهایی از بنیان دروغین را درباره برنامه هسته‌ای این کشور در سطح جهان منتشر کرد تا جهانیان را قانع کند که عراق سلاح‌های کشتارجمعی دارد. هدف نهایی این بود که حمله نظامی نامشروع دولت آمریکا علیه عراق را در دنیا موجه جلوه دهد. درحالی‌که دست آمریکایی‌ها با صدام حسین در یک کاسه و تا مرفق به خون هزاران شهید اسلام آلوده بود، در قضیه حمله عراق به کویت و در ماجرای سلاح‌های شیمیایی عراق و تلاش آمریکا برای بازرسی از این کشور آن زمان که صدام ملعون حتی قطعنامه سازمان ملل درباره خلع سلاح خود را پذیرفته بود و علی‌رغم همکاری‌های حکومت عراق، بوش به این کشور در سال ۲۰۰۳ حمله کرد و رژیم بعث را از بین برد!

۳) فلسطین- در فرآیند تلاش آمریکا برای ایجاد صلح میان فلسطینی‌ها و رژیم صهیونیستی در دوران بیل کلینتون (۱۹۹۲-۲۰۰۰) و کلاهی که بر سر یاسر عرفات گذاشتند نتیجه آن شد که سرانجام رئیس‌جمهور وقت آمریکا وعده‌ای که به یاسر عرفات و تشکیلات ساف در مقابل صلح با رژیم صهیونیستی و پایان اشغالگری صهیونیست‌ها داده شده بود، یعنی تشکیل دولت مستقل فلسطین را ملغی کند و بگوید: «موضوع استقلال فلسطینی‌ها ازاین‌پس دیگر جایی در سیاست خارجی ایالات‌متحده در خاورمیانه نخواهد داشت.»

۴) کره شمالی- جان بولتون، مشاور امنیت ملی ایالات‌متحده، همواره بر این موضع اصرار ورزیده که کره شمالی می‌باید تمامی برنامه هسته‌ای خود را به همان شیوه که در لیبی تجربه شد، تحویل آمریکا دهد. بولتون از زمان حضور خود در دولت «جورج بوش (پسر)»، استدلال کرده است که تنها دو راه برای از میان برداشتن تهدید هسته‌ای کره شمالی وجود دارد:۱) تغییر رژیم از طریق تحریم‌های سهمگین اقتصادی، ۲) حمله نظامی تمام‌عیار پیشگیرانه علیه کره شمالی. به عقیده عضو پیشین گروه مذاکره‌کننده هسته‌ای، بر اساس منطق، کره شمالی برنامه هسته‌ای خود را به‌خاطر تحریم‌هایی که هیچ تضمینی برای رفع آن وجود ندارد، نابود نکرده و امنیت خود را به مخاطره نخواهد انداخت. نگرانی پیونگ‌یانگ از اینکه آمریکا از تعهدات خود سر باز زند، کاملاً مشروع است.

> در رأس وزارت خارجه آمریکا کسی قرار دارد که اساسا دیپلمات نیست بلکه دلال اقتصادی و یا مدیر امنیتی است. در حوزه دفاعی، نکته جالب توجه آن است که وزارت دفاع آمریکا از ۱۱ دی‌ماه ۹۷ تاکنون (حدود ۵ ماه) وزیر ندارد و با سرپرست اداره می‌شود و در رأس شورای امنیت، مهم‌ترین نهاد سیاست‌گذاری امنیتی آمریکا، کسی قرار گرفته است که به حضور نظامی آمریکا در باتلاق عراق! افتخار می‌کند.

۵) مصر- پس از انتخاب محمد مرسی به‌عنوان رئیس‌جمهور جدید، هنوز چند ماه از حضور هیلاری کلینتون در این کشور و سخنرانی‌اش در مراسم بازگشایی کنسولگری آمریکا در شهر اسکندریه و وعده‌های کذایی‌اش در حمایت از دولت مرسی نگذشته بود که رئیس‌جمهور منتخب سرنگون و راهی زندان شد! جالب آنکه حمایت‌های آمریکا از مرسی در حالی بود که حکومت حسنی مبارک برای مدت‌زمان طولانی به‌عنوان یک حکومت هم‌پیمان نزدیک آمریکا فعالیت می‌کرد و آمریکا هم سالیانه به میزان یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار کمک‌های نظامی به مصر می‌داد.

چهار) پیروزی‌های جبهه مقاومت در برابر نظام سلطه

توجه به پیروزی جبهه مقاومت در جنوب لبنان در جنگ ۳۳ روزه (۲۰۰۶) و نبرد غزه (۲۰۱۴) و یا چهار سال مقاومت مردم یمن و همچنین پیروزی جبهه مقاومت در برابر داعش در عراق و سوریه نشان‌دهنده این واقعیت مسلم و انکارناپذیر است که راه پیروزی، مقاومت و ایستادگی در برابر نظام سلطه است. مقاومتی که باعث شد خود غربی‌ها لب به اعتراف بگشایند.

به‌عنوان نمونه در مورد جنگ ۳۳ روزه اولین بررسی که انجام و منتشر شد، تحقیقات آنتونی کوردزمن بود که در روز ۱۷ آگوست ۲۰۰۶ و تنها چند روز بعد از جنگ از مرکز مطالعات راهبردی بین‌المللی در آمریکا انتشار پیدا کرد. این گزارش در بررسی مفصلی نتیجه‌گیری کرد که هیچ‌یک از اهداف پنج‌گانه اسرائیل از حمله به لبنان محقق نشده است.

دو ماه بعد نشریه آسیا تایمز مجموعه‌ای شامل سه گزارش از ۱۲ تا ۱۴ اکتبر ۲۰۰۶ منتشر کرد که نام آن «چگونه حزب‌الله اسرائیل را شکست داد» بود؛ و درنهایت یهود اولمرت نخست‌وزیر رژیم اسرائیل در کتاب زندگینامه خود به‌طور رسمی، علنی و موثق به شکست ارتش این رژیم در مقابل نیروهای مقاومت حزب‌الله در جنگ ۳۳ روزه ۲۰۰۶ اعتراف کرد.

پنج) وضعیت ضعیف و شکننده آمریکا

واقعیت امر این است که وضعیت آمریکا در شرایط فعلی از هر دوره دیگری ضعیف‌تر است؛ ضعف مدیریتی و سیاسی آمریکا، نقاط ضعف نظامی، شکست آمریکا در پروژه‌ها و پرونده‌های بین‌المللی، اختلافات داخلی و مشکلات اقتصادی و اجتماعی آمریکا ابعادی ازاین حقیقت است که این کشور در وضعیت ضعیف و شکننده‌ای قرار دارد. آنها در زمینه‌های مختلفی دچار آسیب‌های فراوانی شده و مشکلاتشان بسیار زیاد است تا جایی‌که به‌زعم مقامات و کارشناسان نظامی، آمریکا به هیچ وجه شرایط جنگ کردن را ندارد.

الف) ضعف مدیریتی و سیاسی آمریکا

- در رأس وزارت خارجه آمریکا کسی قرار دارد که اساساً دیپلمات نیست بلکه دلال اقتصادی و یا مدیر امنیتی است. جالب است بدانید پمپئو ۵۵ ساله که وزیر خارجه و عنصر کلیدی دولت است پیش از ورود به عرصه سیاست، ۲ کسب‌وکار در ایالت کانزاس را اداره می‌کرد و بعدازآن نماینده همین ایالت در مجلس نمایندگان ایالات‌متحده آمریکا شد. او در حمایت از برنامه‌های جاسوسی آمریکا زبانزد است و از مدافعان و رأی دهندگان قانون موسوم به «لایحه میهن‌دوستی» است؛ قانونی که به آژانس امنیت ملی آمریکا اجازه می‌داد به اطلاعات تلفن‌های میلیون‌ها آمریکایی دسترسی داشته باشند. پمپئو در سال ۲۰۱۶ رئیس‌سازمان سیا بوده است؛ بنابراین او سیاست را خوب نمی‌داند و متناسب با نگاه امنیتی خودش رفتار می‌کند.

- در حوزه دفاعی، نکته جالب توجه آن است که وزارت دفاع آمریکا از ۱۱ دی‌ماه ۹۷ تاکنون (حدود ۵ ماه) وزیر ندارد و با سرپرست اداره می‌شود. بد نیست بدانیم که پاتریک شاناهان ۵۷ ساله، سرپرست این وزارتخانه هم یک «فرد غیرنظامی» است که فوق‌لیسانس مهندسی مکانیک و همچنین فوق‌لیسانس مدیریت ارشد کسب‌وکار (MBA؛ در رشته تجارت) دارد. او قبل از این و به مدت ۲۳ سال، یک مهره میان سازمانی و نایب‌رئیس‌ارشد زنجیره تأمین و بهره‌برداری شرکت بوئینگ (شرکت هوافضا و صنایع دفاعی آمریکایی) بوده است؛ و فقط حدود یک سال هم (۲۰۱۷) معاونت وزارت دفاع را برعهده داشته است.

- در رأس شورای امنیت، مهم‌ترین نهاد سیاست‌گذاری امنیتی آمریکا، کسی قرار گرفته است که به حضور نظامی آمریکا در باتلاق عراق! افتخار می‌کند درحالی‌که خود ترامپ گفته است بزرگ‌ترین شکست آمریکا در عراق بوده است.

ب) نقاط ضعف نظامی آمریکا

- بر اساس گزارشی که پیش‌ازاین در کیهان منتشر شده است، هفت نقطه‌ضعف نظامی آمریکا در مقابل ایران را به‌طور خلاصه می‌توان برشمرد:

۱) تجربه تاریخی (جنگ تحمیلی ۸ ساله/ جنگ‌های افغانستان و عراق/ ورود به بحران‌های سوریه و یمن و ...)

۲) ساختار ناموزون ارتش آمریکا (ارتش آمریکا برخلاف نیروهای نظامی ایران یک ارتش اعتقادی نیست. منافع مادی مهم‌ترین دلیل فعالیت سربازها در این نهاد نظامی به شمار می‌رود. در ارتش آمریکا سربازانی با قومیت‌ها، زبان‌ها و رنگ پوست‌های مختلفی دیده می‌شود که اساساً معنای ارتش با ساختار واحد را زیر سؤال می‌برد.)

۳) دوری از منازعات مستقیم و مدیریت از راه دور (اوباما در سخنانی در تاریخ ۷ خرداد ۱۳۹۳ در دانشکده نظامی وست‌پوینت در ایالت نیویورک که به‌نوعی مرام‌نامه استراتژی نظامی این کشور محسوب می‌شود، از استراتژی آمریکا پرده برداشت و گفت: آمریکا نمی‌خواهد مداخله کند و قصد دارد هدف‌های خویش را به دست بازیگران منطقه‌ای محقق سازد)

۴) قدرت تحرک (نیروی حزب‌الله به‌راحتی قادر به فعالیت در هر نقطه‌ای از منطقه بوده و بدون این‌که نیاز به ورود مستقیم تهران به هر نبردی باشد متحدان منطقه‌ای ایران می‌توانند این نقش را ایفا کنند. آمریکا برای جبران این ضعف به ایجاد و حمایت از گروه‌های تروریستی مانند داعش پرداخت اما نتیجه موردنظر را برای آنها در پی نداشت.)

۵) قدرت بازدارنده ایران (توانایی‌های نظامی جمهوری اسلامی)
۶) تبحر در جنگ نامتقارن، مزیت ایران نسبت به آمریکا
۷) شناخت عمیق از استراتژی و تاکتیک آمریکا

- در گزارش راهبردی شاخص قدرت نظامی آمریکا در سال ۲۰۱۵ که وضعیت قدرت نظامی این کشور را بررسی کرده است، توان ارتش ازلحاظ ظرفیت و قابلیت در سطحی حتی پایین‌تر از سطح متوسط «جزئی» قرار دارد و از لحاظ آمادگی نیز در سطح نسبتاً پایین قرار گرفته است.

- نشریه اکونومیست نیز در گزارشی ۵ نقطه ضعف مهم ارتش آمریکا را به شرح زیر برشمرده است:

۱. کشتی‌های نیروی دریایی آمریکا در برابر موشک‌های زمین به دریا آسیب‌پذیر شده‌اند.
۲. حفاظت از پایگاه‌های هوایی منطقه‌ای آمریکا در برابر حملات غیرمنتظره ضعیف است.
۳. هواپیماهای آمریکایی بیش‌ازپیش برای شناسایی موشک‌های قابل‌حمل با دشواری روبه‌رو شده‌اند
۴. سامانه‌های دفاع ضدهوایی مدرن می‌توانند هواپیماها را در فاصله‌های بسیار زیاد منهدم کنند.
۵. از ماهواره‌های نظارتی و اطلاعاتی موردنیاز آمریکا خوب محافظت نمی‌شود و این ماهواره‌ها از حملات در امان نیستند.

- خود ترامپ سیاست مداخله نظامی آمریکا در غرب آسیا را بارها زیر سؤال برده و از ۷ تریلیون دلاری که دولت‌های آمریکا در جنگ‌های این منطقه هزینه کرده و درواقع هدر داده‌اند، انتقاد کرده است.

ج) پروژه‌ها و پرونده‌های بین‌المللی ناموفق آمریکایی‌ها

به اعتراف بسیاری از کارشناسان نظامی و همچنین خود مقامات آمریکایی، ایالات‌متحده در پروژه‌ها و پرونده‌های بین‌المللی خود در عراق، سوریه، یمن، ونزوئلا، کره و شمال آفریقا (در الجزایر و لیبی) شکست خورده است. فقط توجه به نکات قابل تأمل زیر در خصوص پروژه آمریکا در افغانستان، گویای این واقعیت روشن و بدیهی است.

مقام‌های نظامی آمریکا بعد از ۱۸ سال از جنگ در افغانستان و هزینه کردن صدها میلیون دلار و کشته شدن هزاران نیروی نظامی‌شان با اعتراف بر شکست خود به این نتیجه رسیده‌اند که نمی‌توان طالبان را با نیروی نظامی از بین برد. درنهایت آنها برای توافق با طالبان، تصمیم به خروج نظامیان خارجی از افغانستان، رهایی زندانیان طالبان و حذف نام رهبران طالبان از فهرست تروریست‌ها در آمریکا گرفتند.

به اعترافات برخی از مقامات آمریکایی توجه کنید:

- بینگ ویست، معاون سابق وزیر دفاع آمریکا: باید برای خروج از افغانستان، راهی را پیدا بکنیم تا با آبروریزی مشابه جنگ ویتنام روبرو نشویم/ ما نباید نهایتاً مجبور شویم که با هلی‌کوپتر از بام سفارت آمریکا در کابل، فرار کنیم، بلکه قبل از اینکه دیر شود، باید راهی معقول برای خروج از این کشور پیدا کنیم. (اسپوتنیک - ۹۷/۹/۲۶)
- ژنرال جان اسکات میلر، فرمانده نظامی آمریکا برای افغانستان: «هدف نابودی طالبان محقق نشده است. امکان غلبه نظامی وجود ندارد بلکه باید راه‌حل سیاسی را در پیش گرفت.» (سی‌ان‌ان - ۹۷/۹/۲۹)
- جوزف دانفور، رئیس‌ستاد ارتش آمریکا: ایالات متحده قادر به شکست گروه طالبان در افغانستان از طریق فعالیت‌های نظامی نیست (اسپوتنیک- آبان ۹۷)
- جان مک‌کین، سناتور سابق جمهوری‌خواه: آمریکا هیچ راهبردی در افغانستان ندارد و در حال شکست در افغانستان است (شبکه سی‌بی‌اس- ۹۶/۴/۱۹۷)
- دون بولدوک، ژنرال بازنشسته آمریکایی: طالبان پیروز جنگ افغانستان بوده و آمریکا در این جنگ شکست خورده است/ درک این حقیقت که ما در جنگ نظامی در افغانستان شکست خورده‌ایم برای سربازان تلخ خواهد بود. (باشگاه خبرنگاران- ۹۷/۱۲/۲۰)

د) اختلافات داخلی آمریکا

اختلافات ایجاد شده و رو به تعمیق میان دموکرات‌ها و جمهوری‌خواهان آمریکا در خصوص مسائل ادامه‌داری مانند «تشکیل کمیته ویژه کاخ سفید علیه دموکرات‌ها»، «استیضاح ترامپ»، «پیروزی دموکرات‌ها در انتخابات مجلس نمایندگان»، «ساخت دیوار مرزی مکزیک»، «سیاست‌های خارجی ترامپ در مورد یمن» و «مسئله برجام» و ... حاکی از وجود تهدید جدی در فضای سیاسی داخلی آمریکا و شکنندگی عزم و اراده ملی در مسائل داخلی و خارجی است.

جالب توجه آنکه در میان خود جمهوری‌خواهان و در داخل کاخ سفید هم جبهه‌بندی‌ها و اختلافات زیادی وجود دارد. دی‌ماه ۹۶ بود که پایگاه خبری دویچه گزارش داد، کتابی با نام «آتش و خشم: در کاخ سفید ترامپ» متعلق به روزنامه‌نگاری به نام مایکل وولف درباره امور نابسامان و دشوار در داخل کاخ سفید ترامپ منتشر شده و مملو از ماجراهایی مربوط به اتهام‌زنی‌ها، درگیری‌های داخلی و خیانت‌ها است.

هـ) مشکلات اقتصادی و اجتماعی

مقام معظم رهبری در دیدار رمضانی با مسئولان نظام در تاریخ ۹۸/۲/۲۴ فرمودند: «یک نکته‌ای که غالباً مورد توجّه نیست این است که آمریکا الان در درونِ خودش درگیر مشکلات بزرگ اجتماعی و اقتصادی و مانند این‌ها است... وضعِ دولتشان هم وضع منسجمی نیست؛ این حرف‌هایی متناقض که می‌زنند -یکی‌شان یک حرفی می‌زند، یکی‌شان یک حرف دیگری می‌زند؛ امروز یک چیزی می‌گویند، فردا ضد آن را می‌گویند- نشان‌دهنده آشفتگی است. حالا آنچه من اینجا یادداشت کرده‌ام که گزارشی است که وزارت کشاورزی آمریکا داده، ۴۱ میلیون آمریکایی دچار گرسنگی و نداشتن امنیت غذایی‌اند؛ این وضع آمریکا [است]؛ یعنی این هیاهوها و هارت‌وهورت‌ها و به خیال خودشان فشار اقتصادی به ملّت ایران وارد کردن، از طرف یک چنین دولتی است که در کشور خودش طبق آماری که خودشان می‌دهند، ۴۱ میلیون [نفر] دچار گرسنگی [هستند].

در زمینه وضع اجتماعی؛ یک مرکزی دارند به نام مرکز آمار ملّی حیاتی آمریکا که این مرکز می‌گوید ۴۰ درصد ولادت‌ها در آمریکا نامشروع است. ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار زندانی در آمریکا وجود دارد که در دنیا بی‌نظیر است؛ یعنی به نسبت جمعیت، بی‌نظیر است؛ هیچ جای دنیا، به نسبت جمعیت، این‌همه زندانی ندارد. بالاترین آمار مصرف مواد مخدر در جهان در آمریکا است. ببینید! مشکلات اجتماعی این‌ها است دیگر؛ گرفتارند. ۳۱ درصد تیراندازی‌های جمعی در دنیا در آمریکا اتّفاق می‌افتد؛ هر روز می‌شنوید، می‌بینید، در روزنامه‌ها می‌خوانید که در فلان مدرسه، در فلان باشگاه، در فلان ایستگاه مترو تیراندازی شده. این‌ها وضعِ اجتماعیِ این‌ها است.»

معظم‌له در بیانات در مراسم سی‌امین سالگرد رحلت امام خمینی (رحمه‌الله) نیز فرمودند: «در داخل خود آمریکا مشکلات فراوان [است]... وزارت کشاورزی آمریکا رسماً اعلام کرده است که ۴۱ میلیون نفر در آمریکا با مشکل گرسنگی دست‌وپنجه نرم می‌کنند؛ وضع آمریکا این است، وضع اقتصادی آمریکا این است. ۲۲۰۰ میلیارد دلار بدهکاری دولت آمریکا است -۲/۲-تریلیون- افسانه‌ای است، اصلاً این رقم‌ها، رقم‌های غیرقابل تصوّر است... آمریکا در جرائم همراه با خشونت، در دنیا رتبه اوّل است؛ در کشتار مردم خود کشور، در دنیا در رتبه اوّل است؛ در کشتار مردم به‌وسیله پلیس آمریکا، در دنیا در رتبه اوّل است. آمارهایی که دارند [نشان می‌دهد که] در همین هشت ماه گذشته ۸۳۰ نفر از مردم آمریکا به دست پلیس در خیابان کشته شده‌اند؛ وضع اجتماعی این دولتی که برای ملت ایران شاخ‌وشانه می‌کشد، این‌ها است.»

> چرا «مقاومت» جواب می‌دهد؟ برای پاسخ به این سؤال مهم باید نکاتی چون «تجربه مقاومت ۴۰ ساله ایران در برابر تحریم‌ها»، «بدعهدی‌های تاریخی آمریکا نسبت به ایران»، «استفاده از تجربه سایر کشورها»، «پیروزی‌های جبهه مقاومت در برابر نظام سلطه» و «وضعیت ضعیف و شکننده آمریکا» را مطمح‌نظر قرار داد.

علاوه بر این می‌توان به کسری بودجه، توزیع نابرابر ثروت و شکاف طبقاتی، مسئله مهاجران و اقتصاد داخلی آمریکا، چالش‌های آمریکا در نظام بیمه سلامت، گران شدن بنزین در آمریکا در پی تحریم‌های نفتی و ... نیز اشاره کرد.

مؤلفه‌ها و ویژگی‌های مقاومت از منظر امام و رهبری

مقام معظم رهبری در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری در تاریخ ۲۳ اسفند ۹۷، با طرح ۱۱ دوگانه در مواجهه با دشمن، بر ۱. مواجهه فعّال (و نه انفعالی)، ۲. ابتکاری (و نه عکس‌العملی)، ۳. امیدوارانه (و نه مأیوسانه)، ۴. مواجهه از روی دلیری (و نه از روی ترس)، ۵. مواجهه با حزم و تدبیر (و نه سهل‌اندیشی و سهل‌انگاری)، ۶. مواجهه با نگاه توأمان تهدیدنگر و فرصت‌نگر (و نه یک‌جانبه یا تهدیدنگر یا فرصت‌نگر)، ۷. شناخت واقعیت‌های میدان، ۸. کنترل احساسات، ۹. رعایت ضوابط و حدود شرعی، ۱۰. بهره‌گیری از تجربه‌ها و ۱۱. متهم نکردن یکدیگر تأکید کردند و فرمودند: «به‌جای اینکه سر همدیگر داد بکشیم، به تعبیر امام هر چه فریاد دارید بر سر آمریکا بکشید»

رهبر معظم انقلاب همچنین در سخنانی در مراسم سی‌امین سالگرد رحلت امام خمینی (رحمه‌الله) در ۱۴ خرداد جاری در تبیین مشخصه‌های مقاومت بر ۱. ایستادگی و عدم تسلیم در مقابل مشکلات و موانع، ۲. اثر نگذاشتن تهدید و تطمیع و فریب دشمن، ۳. حرکت در راه حق به‌طوری‌که موانع نتواند او را از حرکت در این راه منصرف و متوقف کند ۴. داشتن پشتوانه منطقی مستقل و قانع‌کننده و نه احساسی، ۴. امید به وعده الهی در راه مقاومت، ۵. توجه به ترفند دشمن برای تضعیف اندیشه مقاومت و مصون ماندن از آن و ۶. داشتن بصیرت تأکید کردند.

معظم‌له در این سخنرانی تصریح کردند: «هدف مقاومت عبارت است از رسیدن به نقطه بازدارندگی. هم در اقتصاد، هم در مسائل سیاسی کشور، هم در مسائل اجتماعی، هم در مسائل نظامی باید به نقطه‌ای برسیم که این نقطه بازدارنده باشد، یعنی بتواند جوری خود را نشان بدهد که دشمن را از تعرّض به ملّت ایران در همه زمینه‌ها منصرف کند.»

علاوه بر این، می‌توان مؤلفه‌ها و ویژگی‌های مقاومت و ایستادگی در برابر دشمن از منظر امام و رهبری را در موارد زیر جست:

> توجه به پیروزی جبهه مقاومت در جنوب لبنان در جنگ ۳۳ روزه (۲۰۰۶) و نبرد غزه (۲۰۱۴) و یا چهار سال مقاومت مردم یمن و همچنین پیروزی جبهه مقاومت در برابر داعش در عراق و سوریه نشان‌دهنده این واقعیت مسلم و انکارناپذیر است که راه پیروزی، مقاومت و ایستادگی در برابر نظام سلطه است.

۱. داشتن اراده قوی، ایمان ثابت و وحدت کلمه (امام خمینی قدس سره شریف: آن‌هایی که گفتند ما اسلحه می‌آوریم، ما کشتی‌هایمان می‌آید در آب‌های شما- آوردند هم بعضی را- و ما چه خواهیم و چه خواهیم کرد، کجا رفتند؟... گمان نکنید که قدرت مادی این کار را کرد... روی حساب دنیایی نباید شما غلبه کنید... رمز پیروزی اول ایمان ثابت؛ و بعد وحدت کلمه است)

۲. سرمشق قرار دادن تاریخ و پیروزی با قدرت‌های معنوی (تأکید امام بر الگو قرار دادن پیامبر و ائمه (ع) در تحمل گرفتاری‌ها و استقامت و صبر برای رسیدن به نتیجه- امام خمینی قدس سره شریف: «این هیاهوها در زمان خود پیغمبر اکرم و بعدها همیشه بوده است، لکن خداوند امر فرموده است که ما مستقیم باشیم، استقامت کنیم... عدد کم بودن اشکال ندارد، ایمان قوی بودن مهم است»)

۳. شجاعت و ترس نداشتن از هیاهو و هیبت ظاهری آمریکا (مقام معظم رهبری در دیدار مسئولان نظام در اردیبهشت ۹۸: هیچ‌کس از هیبت ظاهری آمریکا نباید بترسد.)

۴. پیگیری اقتصاد مقاومتی و تلاش برای استقلال اقتصادی و خودکفایی (مقام معظم رهبری در دیدار مسئولان نظام در اردیبهشت ۹۸: «برای اصلاح امور هم چشم به خارج از کشور نداشته باشید؛ دیگران به ما کمکی نخواهند کرد [بلکه] ضربه می‌زنند؛ خارج به ما ضربه [می‌زند]. اروپا را ملاحظه می‌کنید؟ چه جوری برخورد کردند در همین قضیّه برجام و تعهداتشان و مانند این‌ها. حالا جالب هم این است که مدام هم تکرار می‌کنند که «ما پایبند برجامیم».)